

Posudek diplomové práce

Diplomantka: Hana Dušková

Název práce: Češi a Němci ve společném státě 1918 - 1938

Konzultant: JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová

Oponent: Prof. JUDr. PhDr. Karolina Adamová, DSc.

Diplomová práce studentky závěrečného ročníku magisterského studia Fakulty právnické ZČU v Plzni Hany Duškové se zařadila mezi skupinu diplomových prací na Katedře právních dějin, které se věnují období tzv. první republiky, tzn. let 1918 – 1938.

Diplomantka se ve své práci věnuje jednomu z nejožehavějších problémů nejen z pohledu historického vývoje, ale i současnosti. Tímto problémem je otázka menšin a hlavně menšiny německé na našem území a koexistenci českého národa a národa německého na území českého soustátí.

Na úvod je nutno poznamenat, že se autorka zhostila svého úkolu vcelku dobře, i když její konzultace s vedoucí práce mohly být častější, hlavně vzhledem k situaci, kdy dr. Valentová přebírala diplomantku po dr. Rundové. Studentka byla schopna provést celkem obstojnou analýzu této problematiky, zhodnotit složitý proces a jeho důsledky.

Diplomová práce je kromě úvodu a závěru rozdělena do sedmi kapitol.

V kapitole první své práce autorka popisuje velice stručně vývoj česko-německých vztahů zhruba od 13. století, kdy německé obyvatelstvo přichází do českých zemí a hodnotí význam tohoto příchodu jak z oblasti historické, tak i z právně-historické stránky. Více své pozornosti věnuje období let 1848-1918, kde je třeba upozornit, že se zde autorka mohla více věnovat punktacím, tj. dohodě, která měla v roce 1890 rozdělit české země podle převažující národnosti na německé a smíšené (česko-německé). Tento plán byl prosazován Němci a staročechy. Zavedením punktací by začal národnostní rozpad země. Toto jakési českoněmecké vyrovnání v rámci Rakouska bylo rázně odmítnuto mladočechy a realisty. V následujících volbách v roce 1891 byli staročeši drtivě poraženi.

Kapitola druhá se věnuje vzniku Československé republiky jako důležitého momentu vývoje první ČSR a zvláště pak tématice, která je těsně spojena s tématem diplomové práce, a tou je právo na sebeurčení národů. Autorka zde svoji pozornost soustředila zákonitě na Pařížskou mírovou konferenci a jejím výsledkům.

V další kapitole se autorka zaměřila na analýzu samotné právní ochrany menšin v nově vzniklé Československé republice, její úpravu a aplikaci v praxi, samozřejmě se zaměřením na německou menšinu. Provádí rozbor nejdůležitějších mezinárodních smluv, které byly uzavřeny na mírové konferenci v Paříži, následně se věnuje analýze ústavního zákona z roku 1920, hodnotí vzájemný vztah a promítání se výsledků mírových jednání do nejvýznamnější zákonné normy nově vzniklé československé republiky, samozřejmě z pohledu ochrany menšin. Zde je třeba upozornit, že na škodu této práce je, že autorka při této analýze nepoužila přímo samotný zákon, tj. zákon č. 121/1920 Sb.z. a n., ale čerpá pouze z dostupné literatury, která se vztahuje k danému tématu. Toto ostatně provází celou diplomovou práci.

Kapitola čtvrtá je věnovaná otázce jazykového práva v ČSR, především pak jazyka německého. Autor provádí analýzu jazykového zákona z r. 1920, zákona č. 122/1920 Sb. Stejně jako u předchozí kapitoly postrádám práci přímo s prameny.

Poslední kapitoly diplomové práce jsou tematicky zaměřené na situaci před podepsáním Mnichovské dohody, což autorka zvládla vcelku dobře.

Svoji výzkumnou činnost a své postřehy diplomantka Hana Dušková shrnula v závěru své práce.

Po formální stránce je nutno konstatovat, že autorka dodržela normu předepsanou pro psaní diplomových prací, čerpala z dostupných pramenů a literatury, uvedla poznámky pod čarou, i když někde by bylo potřeba citace doplnit a upřesnit, a to se týká i použité literatury, kde autorka nevyužila ke svému bádání více zdrojů, jako např. dílo Pavla Maršálka nebo René Petráše atd. Práce je psaná přehlednou formou, obsahuje anglické resumé.

S ohledem na shora uvedené skutečnosti doporučuji diplomovou práci Hany Duškové k obhajobě a navrhuji známku velmi dobře.

Otázky k obhajobě:

1. Postoj vlády k problematice menšin v první ČSR
2. Školství a otázka menšin v první ČSR

V Plzni dne 16.2. 2013

JUDr. et Mgr. Vendulka Valentová